

تاملی در کتاب‌های اسلامی منتشر شده از سوی یک ناشر اروپایی

کتاب‌هایی برای مردمان اهل فکر

دغدغه‌های شناخت اسلام به‌ویژه در دوران مدرن می‌باشد، دورانی که درک آن نیاز به شناخت و تامل در ریشه‌های تاریخی و باورهای سنتی این دین بزرگ دارد. اسلام‌شناسان سرشناسی مانند حسین مدرسی، ویلیام چیتیک، خالد ابوالفادی و متفکران صاحب‌نظر دیگری در حوزه فلسفه دین نظیر پروفیسور جان هیک و پروفیسور کیت وارد از جمله افرادی هستند که به عنوان هیئت علمی این مرکز مشغول به کار بوده و کتاب‌ها و تحقیقات با نظرات آنان منتشر می‌گردد.

این مرکز که شعار اصلی‌اش انتشار کتاب برای

خود قابل تامل بسیار است، چراکه نشان‌دهنده تأثیرگذار بودن این دین در روند اتفاقات سیاسی و اجتماعی جهان است.

در این میان انتشارات وان ورلد (one world) که یک انتشاراتی مستقل در منطقه آکسفورد است با هدف اختصاصی مطالعات اسلامی و معرفی اندیشه‌ها و اندیشمندان جهان اسلام به غیر مسلمانان، تاسیس و اقدام به چاپ کتاب‌های بسیاری در حوزه ادیان به شکل عام و اسلام به شکل خاص نموده است. دغدغه اصلی متولیان این انتشاراتی آنچنانکه در معرفی خود عنوان کرده‌اند

بررسی کتاب‌های منتشر شده در حوزه مطالعات اسلامی در کشورهای غیراسلامی و به‌ویژه در مراکز معتبر علوم انسانی جهان، از جمله آکسفورد یکی از کارآمدترین ابزارهایی است که می‌تواند چشم‌اندازی درست از وضعیت مطالعات اسلامی و به دنبال آن نگاه کاوشگرانه دنیای غیراسلامی به جهان اسلام، ارائه دهد.

در این میان انتشارات آکسفورد و دیگر مراکزی که به نوعی در ارتباط با آن مرکز می‌باشند در سال‌های اخیر اقدام به انتشار کتاب‌های پژوهشی و تحلیلی در حوزه اسلام‌شناسی نموده‌اند که در نوع

اهل فکر می‌باشد، در تلاش است تا مفاهیم کلیدی و مهم را در حوزه‌های تاریخ، فلسفه، الهیات و علوم اجتماعی به زبان علمی و از سوی متفکران سرشناس به گونه‌ای منتشر نماید که برای تمامی جست‌وجوگران حوزه علوم انسانی قابل فهم باشد. اختصار و ساده‌نویسی از جمله مهمترین ویژگی‌های کتاب‌های منتشر شده از سوی این انتشاراتی است. در مرکز انتشاراتی وان‌ورلد گروه‌های تخصصی وجود دارد که هر کدام با استفاده از کارشناسان و نویسندگان سرشناس در حوزه مربوط به خود کتاب منتشر می‌کنند، اگرچه ممکن است در برخی موارد یک کتاب حاصل تلاش جمعی چند گروه مشخص باشد. و اما گروه‌های کاری این انتشارات به شرح زیر است:

راهنمای مختصر ادیان: این گروه تلاش دارد تا با زبانی جذاب و خواندنی ادیان بزرگ جهان را در قالب تعالیم، تاریخ، شخصیت‌های کلیدی و متون مقدس به خوانندگان معمولی و غیرتخصصی جامعه معرفی کند. این گروه که در بسیاری موارد با گروه راهنمایی برای مبتدی‌ها ادغام می‌شود، تاکنون مخاطبان بسیاری را در سراسر جهان جذب و آنها را به شکل مختصر با ادیان جهان آشنا نموده است.

گروه فلسفه گروه تخصصی دیگری است که با تکیه بر متون فیلسوفان معاصر نظیر جان هیک و کیت وارد و نیز اندیشمندانی که در صد ساله اخیر در حوزه فکر و فلسفه صاحب‌نظر بوده‌اند فعالیت می‌کند. افرادی نظیر نیچه و سارتر که بی‌شک در پدیدآوردن تردیها و سوالات جدید فلسفی در دنیای معاصر سهم به‌سزایی داشته‌اند.

در گروه تاریخ رویکرد انتشاراتی به تاریخ معاصر کشورهای اسلامی است. کشورهایی نظیر پاکستان و مراکش که بررسی شرایط کنونی آنها نیاز به مطالعه در گذشته آن کشورها دارد.

جهان ادیان، دایره‌المعارف‌های جامع روان‌شناسی، تصوف و عرفان، متون تحقیقاتی درباره ادیان با تقسیم‌بندی بودیسم، یهودیت، اسلام، مسیحیت، هندوئیسم و ادیان دیگر از جمله دیگر سرفصل‌های مهم و گروه‌های کاری تخصصی است که کتاب‌های منتشر شده از سوی آنها بسیار خواندنی و جذاب است.

و اما در حوزه اسلام‌شناسی که موضوع مورد توجه از سوی متولیان مرکز یادشده است، تاکنون حدود ۶۴ عنوان کتاب خواندنی و تامل‌برانگیز از سوی نویسندگان و محققان مختلف به چاپ رسیده است که در مقایسه با بخش‌های دیگر نظیر بخش مسیحیت ۱۲ کتاب، بخش یهود هشت کتاب، ادیان تطبیقی حدود ۱۴ کتاب، آماری بسیار جالب توجه

است به‌گونه‌ای که مخاطبان بیگانه با جهان اسلام به راحتی می‌توانند پس از مطالعه یک دوره کتاب‌هایی که با موضوع اسلام منتشر شده است تا حد زیادی با آموزه‌های تاریخ، فلسفه، هنر و متون مقدس این دین آشنا شوند.

کتاب دایره‌المعارف موجز اسلام که با عنوان دقیق Encyclopedia of Islam The concise منتشر و با ویراستاری جردن نیوبی (Gordon Newby) به بازار عرضه گردید توانست در همان ابتدای کار با رقمی بالغ بر ده هزار جلد فروش، به یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های حوزه دین تبدیل گردد. همچنین کتاب پیامبر نوشته حیران خلیل حیران که از سوی این انتشاراتی منتشر گردید با فروش صد هزار جلد در یک دوره کوتاه مدت چند ساله که از انتشار آن می‌گذشت، عنوان پرفروش‌ترین کتاب این مرکز را به خود اختصاص دهد. همچنین کتاب نزاع میان فلسطینیان و اسرائیل که به قلم پروفیسور شریوک و دکتر العلامی در سال ۲۰۰۱ به چاپ رسید توانست با پرفروش بودن خود در سال ۲۰۰۳، چهار بار تجدید چاپ شده و کتابی مشهور در بازار مخاطبان گردد.

کتاب مقدمه‌ای بر تصوف نوشته پروفیسور ویلیام چیتیک اسلام شناس و عرفان‌پژوه معاصر از جمله دیگر کتاب‌های مهم و تاثیرگذاری است که از سوی این مرکز منتشر شد و ترجمه‌هایی از آن به فارسی نیز موجود می‌باشد.

کتاب تاریخ مختصر اسلام نوشته ویلیام موتنگمری وات با تکیه بر تاریخ کشورهای اسلامی در سال‌های اخیر نیز یکی دیگر از کتاب‌های معروف در حوزه مطالعات اسلامی است و توجه بسیاری را به خود جلب کرده است.

کتاب مقدمه‌ای کوتاه بر اسلام، نشانه‌ها، سمبل‌ها و باورها و نیز معرفی فلاسفه، متکلمین و عرفای اسلامی نوشته مجید فخری از جمله کتاب قابل تامل دیگری است که پس از انتشار مورد استقبال بسیار خوانندگان قرار گرفته و در لیست کتب پرفروش جای گرفت.

کتاب احیا و اصلاح در اسلام که به مسأله مطالعه علمی بنیادگرایی در اسلام می‌پردازد به قلم فضل‌الرحمن نویسنده و متفکر سرشناس اسلامی منتشر گردید. وی در این کتاب معتقد است که روند اصلاحات و احیا در جهان اسلام بدون توجه به ریشه‌های بنیادگرایانه این دین کاری عبث و بی‌فراجم است.

وی با گزارشی از روند شکل‌گیری اندیشه اصلاحات در جهان اسلام از غزالی تا ابن عربی به

زبان‌شناسی ریشه‌های تعالیم اسلامی که بنیادگرایان بر آن تکیه می‌کنند پرداخته است. فضل‌الرحمن نویسنده و متفکر اسلامی که در فاصله سال‌های ۱۹۸۸ تا ۱۹۱۹ در قید حیات بود. به عنوان یکی از تاثیرگذارترین متفکران معاصر در جهان اسلام مطرح بوده و نظرات او از جمله مهمترین دیدگاه‌های اسلام در دوران مدرن است.

کتاب مسیح و مسلمانان از جمله تحقیقات آکادمیک و قابل تاملی است که علی‌رغم تکراری بودن موضوع به علت تازه بودن روش مطالعات از جمله کتاب‌های مورد توجه در حوزه مطالعات تطبیقی ادیان است.

کتاب مقدمه‌ای درباره قرآن نوشته خرید اسحق از جمله آثاری است که به رویکردهای معاصر در حوزه قرآن پژوهی توجه کرده و با توجه به اینکه نویسنده از جمله متفکران سرشناس اسلامی در قاره آفریقا است، به نوعی بازگوکننده نظرات اندیشمندان مسلمان در این قاره سیاه می‌باشد.

کتاب فارابی نوشته پروفیسور ریچارد مارتین دربرگیرنده نگاه‌های فلسفی این متفکر سرشناس جهان اسلام به حوزه مطالعات دینی است. مسأله‌ای که در کتاب این رشد نوشته مجید فخری نیز جلوه‌نمایی کرده است.

کتاب معتزلین، الهیات عقل‌گرایانه از سبک قرون وسطی تا سمبل‌های دوران مدرن نوشته ریچارد مارتین و وارد آنهاجا نیز از جمله کتاب‌های مهم و جریان‌ساز دیگری است که خوانندگان را با چگونگی رویکرد مسلمانان به دنیای مدرن آشنا می‌سازد.

یکی دیگر از مهمترین پروژه‌های در دست انجام انتشارات یاد شده نشر سری کامل از کتاب‌هایی است که به ذکر زندگینامه و سرگذشت آرا و عقاید مهمترین افرادی می‌پردازد که در ساختن جهان اسلام موثر بوده‌اند. فیلسوفان، شعرا، هنرمندان، نویسندگان و متفکران که شناخت آنها به نوعی شناخت دنیای اسلام است.

این سری از کتاب‌ها که در سال ۲۰۰۵ به چاپ رسیده و همچنان ادامه خواهد داشت به سروراستاری پاتریشا کروون انجام گرفته و تاکنون این عنوان از آن منتشر شده است: کتاب‌هایی درباره زندگی و آرای امیر خسرو شیخ مفید، ابونواز، عبدالملک، عبدالرحمن سوم، احمدرضا خان، فضل الله استرآبادی و حروفیه، مامون، ابن عربی و...

به هر حال توجه به کتاب‌های ادیبانی و اسلامی منتشر شده از سوی این مرکز هر دین‌پژوهی را خرسند خواهد کرد و به‌واسطه تحقیقات اسلامی فراوانی که انجام داده مخاطبان را با فضای فکری جهان اسلام در سال‌های اخیر آشنا خواهد نمود.